

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Ravnopravnost v državnem zboru.

V parlamentu divja zopet vihar, skoro takšen, kakor zadnje dni Badenijeva gospodovanja. Ta vihar je izzvala tista nemška prepotentnost, kateri se dandanes vse uklanja, in kateri je jedini smoter, za liti in poniževati slovanske narode ter jim iztrgati kos za kosom tisto mrvice ravnopravnosti, ki so si jo priborili s toliko težavo.

Nemci zahtevajo nemški državni jezik, da bi z njim zagotovili svoje gospodstvo nad Slovani, in državi dali popolnoma nemški značaj. V tem stremljenju so dosledni in hočejo povsod, koder je mogoče in vselej, kadar nanese prilika, nemškemu jeziku zagotoviti izključno veljavo ter slovanske jezike oropati vsake najmanjše ravnopravnosti. Letos so to poskusili tudi v parlamentu in prav brez vsakega vzroka provocirali slovanske narode z impertinentno zahtevo, da se nemške interpelacije ne smejo več sprejemati in objavljati v zapisniku. Prezident Vetter se je res udal. Zasluga na tem gre Šustersičevim protektorjem nemškim klerikalcem v prvi vrsti dr. Kathreinu, ki je prezidenta Vetterja pregovoril, da je v tej zadevi izdal znano odredbo glede sprejemanja nemških interpelacij.

Slovanom se gre v tej stvari za načelo ravnopravnosti. Praksa svedoči, da so se slovanski poslanci le v najmanjši meri posluževali pravice, govoriti v parlamentu v svojem jeziku in podajati v svojem jeziku pisane interpelacije, in gotovo bi bilo tudi pri tem ostalo, da niso Nemci zahtevali slovesnega razveljavljenja te pravice.

Slovanski poslanci bi se, to je ob sebi umevno, gotovo tudi v prihodnje posluževali tistega jezika, ki ga razume večina parlamenta, Nemcem pa se gotovo ne zgodi nikaka krivica, ako se sprejmejo slovanske interpelacije in ako se prečitajo in priobčijo v zapisniku ne le v nemškem prevodu, nego tudi v slovanskem izvorniku.

Toda Nemci so s to zadevo hoteli zadeti narodno občutljivost Slovanov, ho-

teli so s tem ponižati slovanske narode in njih jezike. To pričajo vsi govori in medklici nemških parlamentarcev. Pa še nekaj so hoteli doseči. Izzvati so hoteli odpor Slovanov, če mogoče obstrukcijo in prezident Vetter jim je pri tem šel na roke tako, da so bile popolnoma opravičene tudi najostrejša besede, kar jih je bilo slišati v sredo in včeraj.

Ako bi bil hotel prezident postopati honetno in pravilno, bi bil moral vprašati zbornico. Če bi mu bila ta pritrdila, bi se bili tudi najradikalnejši Slovani udali. Toda prezident ni vprašal zbornice, ker je dobro vedel, da bi bila ta njegovo stališče zavrnila, da bi bila odbila name-ravani atentat na načelo ravnopravnosti, in zato je kar sam svojevoljno izdal za Slovane žaljivo odredbo.

Nemške stranke so torej krive viharjev v zadnjih dveh sejah. Izzvati so te viharje z največjo frivolnostjo ter s tem posvedočili, kako malo jim je na tem, da bi državni zbor res deloval. Strankam, ki hočejo delati, bi moralo biti pred vsem na tem, da se ne zgodi ničesar, kar bi izzvalo odpor. Kaj bi bilo državni zbor in Nemce motilo, če bi ostalo vse tako, kakor je bilo lani? Gotovo nič. A Nemci so vendar sprožili to zadevo, jo s pomočjo utelesene ne-sposobnosti, ki čuje na ime Vetter, zasukali tako, da se čutijo vsi slovanski narodi žaljene v svojih narodnih čutilih.

Blazni nemški šovinizem je pač prešil vse nemške stranke, in temu nemškemu šovinizmu se ima država zahvaliti, da v parlamentu ne nastane mir, da parlament ne pride do dela.

Patentovani klerikalci in še marsikaj.

(Dalje.)

Poglejmo, kakšen je material, iz katerega je zgrajena častivredna stavba „katoliške“ (!) stranke, po volitvah, če sem prav poučen, katoliškega ljudstva. Analizirajmo najprej ime. Kriterij „katoliška“ za služi brez ugovora, kajti patent laži, obreko-vanje, natolcevanje, denuncianstvo, uničba svojih političnih nasprotnikov, hinavstvo, zapeljevanje v brezverstvo ji daje pravico

samotržja z navedenimi ideali. Poklanjamo se Vam, častivredneži! Kmalu odložimo bojno kopje, Vaša plemenitost nas je očarala, vid nam je vzel krepki soj, ki, prihajajoč od vaših originalno katoliških del prve kakovosti, s čudno gorkoto sili k našemu liberalnemu srcu, da bi ga navdahnili s svetim navdušenjem za pristno katoliške vzore. Tableau! Če izpolnjuje liberalci svoje verske dolžnosti, so kar zeleni same zavisti in jeze, ker vidi njih pokorni sluga duhovnež, da liberalci niso brezverci. Toda prebrisana klerikalna veleumnost si zna takoj pomagati. Če hodi liberalci v cerkev, je to le hinavstvo, hudičovo delo. Sedaj več kaj dela liberalci v cerkvi. Res je to tako gotovo, kakor je Bog v nebesih, saj so župnik rekli!

Kako bi bili vendar ti „katoliški“ blagodušniki zadovoljni in srečni, da bi bili liberalci res brezverni. Kdo bi mogel popisati njih veselje, da bi se zgodilo kaj takega! Das wäre ein Fressen für die gierige Meute! Nočem tajiti istine, da je pri marsikaterem izmed nas ohladilo versko gorečnost čudovito početje mnogih slovanskih duhovnikov, ker so spoznali tiste veroverne božje namestnike, katerim je vera dobrodošel orodek, ki jim je priboril pri neukem ljudstvu posvetni vpliv, in ki ga naj ukrepi za vekov veke. Ti ljudje grdiijo, črtijo, preganjajo vsacega, celo v pravem pomenu besede katoliškega duhovnika, ki hoče, da se naj drže svojega vzvišenega poklica, da naj ne ponižujejo vere v debelo molzno kravo, ki jim daje kar maslo. Katoliški so ti gospodje v taki meri, da toži katoliški duhovnik svojega „sotrpina“ pri — prote stantovskem advokatu! Toda o vzornem življenju takih duhovnikov še več o prilikah!

Glavni kontingent klerikalnih glasov daje narod na deželi, v prvi vrsti analfabeti, s katerimi smo na Slovenskem še precej dobroletno preskrbljeni, torej ljudje, ki še tavajo v neprodni duševni tmini. Ker večina naših klerikalcev dobro ve, da le v temi lahko počenja brezskazno svoja plemenita dela, je treba luč ugašati, da ne očiti skrbno prikrita gniloba. Kmet, revež, siromak, Tebi se ne sme nikdar svitati v Tvoji glavi, Ti ne smeš nikdar do napačnega prepričanja priti, da si človek, da na

tem svetu zaslužijo vsi, kateri delajo, da imajo vsaj dosti jesti. Tvoj želodec ni sposoben, da bi prenašal n. pr. purane, peteline, kokoši, čisto gotovo pa ni vsvarjen za nežnemesno piščo. O jajo in sličnih finesah še ne govorim. Studiti se mora človeku, če pomisli, kako požrešni so nekateri naši duhovniki. Le škoda, da čut studa nad njihovim požerštvom ne poganja kali tam, kjer bi rodil blage posledice! Ko sem bil še kot fantek slišal duhovnika raz leco opominjati neko gospodinjjo, da mu naj še prinese par lepih piščet, ki so se pred nekoliko dnevi veselili še na dvorišču življenja prostosti, in skrbnosti svoje pridne gospodinjje in pri tej priliki bili tako nesrečni, da jih je zagledalo tanko župnikovo oko ter jim v istem hipu sklenilo odrezati nit brezskrbnega nadogojčega življenja, se mi je zdelo to čisto naravno, ker sem trdno mislil, da bi ajdovski ali koruzni žganjci preveč obtežili „gospodu“ želodec.

„Gospod“ so velikokrat pravili: V nebesih bomo pa vsi jednaki, tam bomo vživali vsi brezkončno, tukaj še nikdar mišljeno veselje. Gospod so bili res dobri. Vsi smo že bili v duhu avanzirali do nebeščanov. Toda čudno se mi zdi sedaj, da niso nikdar rekli: tudi na svetu imamo vsi, ki se trudimo, isto pravico, da jemo vsaj v potu svojega obraza pridelan kruh! Ali je to res, gospodje?! —

Da ostane kmet neumen, zato skrbeti se čutijo pred vsemi za dobro, brezskrbno življenje navdušeni klerikalci in njih adjutanti. Da dosežejo ta svoj blagi smoter, morajo najprej uničiti, učitelje seveda samo buditelje naroda, onih ne, ki jim stražijo posvetno gospodstvo.

Bog ne daj! Ali veste, gospodje klerikalci, kaj počenjate, na kak nečloveški način odvrčate ljudstvo od osrečujočih blagot bežečega časa? Kako izpolnjujete kršč. dolžnosti do Boga in bližnjega? Blagočutja pri Vas ni več. Kruto, neodpustno lahkomišelnost trgate iz nežnih src zaupanje do učiteljstva, katero blatite, obreknjete, proti kateremu ščujete stariše, kateri nauki in nerazsodni, smatrajo vsako vašo besedo, tudi najnižji duševni izrodek duhovniški, za božji glas ter pred otroki zaničujejo odgojitelje njihove,

LISTEK.

„Kar je bilo — kar bo.“

(Stoletna „Sokolova“ maskarada)
(Konec.)

In veselo, živahno in zabavno je bilo to občinstvo, prav kakor Italijani na nekdanjih benečanskih maskaradah. To je bilo življenje, vrvenje, dirjanje, skakanje, lovenje, smehe, krika in brupa, prav kakor da je vse mlado in zaljubljeno. Čmernege lica, otožnega srca ni bilo v vsej pisani množici. Sreča, radost, dobrota je sijala vsakomur iz oči, kakor bi trepetala na vseh ustnicah ista želja:

„Seid umschlungen, Millionen,
diesen Kuss der ganzen Welt!“

V istini! Toda izvestno ni ostalo ta večer samo pri taki platonični želji... saj je bilo v dvorani nakupčeno toliko eksplozivnega temperamenta! —

Vsaj v rajanju veselo objemajočih se parov je bilo uprav ogromno. Pod rediteljstvom gosp. Iv. Kende in Iv. Gottharda je plesalo četvorke 100—180 parov. V stranskih prostorih, na galeriji ter

v restavracijskih lokalih pa se je razen teh gnetlo in prerivalo najmanj še 900 oseb. Družba je bila torej naravnost velikanska, presenetljiva. In sicer zgolj elita ljubljanskega in podeželnega narodnega občinstva!

Mej bujnimi akordi neumorno igrajoče meščanske godbe pod osebnim vodstvom g. gledališkega kapelnika H. Beniška pa so škrtali mozeg prodirajoči „kri kri“-ji, so prasketale iskre in papirnat dež razsipa-joče petarde, so pokale takozvane „meglit bombe“ ter so frčale kakor kačaste strele raznobojne papirnate rakete. In tu in tam, ond in tamkaj, spredaj in zadaj so se bile ljute bitke med celimi skupinami in med posamezniki. Celi oblaki megle so zavijali bojovnike, in čujte prijatelji ženske emancipacije, med megljenimi vojsčaki so bile najrditejše in najneizprosnejše naše Slovenke! Marsikak možakar in možiček je moral ta večer sramotno bežati pred strastnonasilnimi Amazonkami. Zato pa: Alaaf, prvoboriteljice z megle!

A kakšna družba je vendar to! Štirje jako karakteristično kostumirani ostarji-snegarji v raztrganih in zašitih „kamižolah“, s kučmami, polhovkami

na glavi in s cunjami ovitih škorenj so privlekli na torišče gare, polne sneženih kep. In zavijali so svoje velikanske brezove metle ter pometli vse po tleh nabrano megle. Kot nadomestek pa so pometali med prijetnoogorčeno občinstvo bombaljevske snežene kepe in nebroj dehtečih šopkov.

A jedva so izginili ti veleodlični „sneženi možje“, se je pojavil nov vehikel, poln predražestnih Colombin in duhovitodovtipnih ter elastičnih Pierrotov v izredno okusnih belih kostumih. Dva para Pierrotov je vlekle prelepo aranžirani in dekorirani voz, vodil pa jih je s svilenimi brzdami škrlatastoročec kralj z veliko zlato verigo okoli vratu. Poredne Colombine so metale ovetje in konfeti iz velikanskih „škrniceljev“ ter polnile dvorano s svojim arebrnočistim smehom. Štirje drzni Pierroti pa so se obenem spustili vrvi z galerije v dvorano, pridruživši se tovarišem.

Toda kakšna pošastna družba se pomika sedaj v dvorano? Na črnem hipermodernem avtomobilu se je pridrila tolpa črnih vragov in vraguljic. Hej, to je bila uprav peklenakolepa tovaršija

vražje elegance in hudičevorafinirane finosti. Krmarju je žarel na prsih zlodejski red, na kotlu avtomobila pa je prestoloval Balzebub. Vse te imponujoče vraguljice stasitih, idealnih teles so imele črna žezla, na katera so nabadale prenasilne občudovalce. Avtomobil je dirjal s svojo originalno družbo okoli po dvorani, šireč radost in začudenje. Saj pa se tudi niso videli še nikdar salonski hudiči in salonske hudičevke. To so bili menda sami potomci duhovitega in elegantnoudobnega Mefista, pokrovitelja rajnega gosp. dr. Fausta. Vsekakor so zbu-jali največje zanimanje ter si mahoma pridobili ogromno čestilcev!

Hrup in zmešnjava sta bila že narasla do impozantne višine; ali še ju ni bilo dosti. Veleoslavni cirkus „Bum-Bum“ se je pripeljal s svojo menažerijo, katero je vozila četvorica mladih, nadebudnih brnc. Videli smo slona, medveda, muzikalično zver Vau-vau i. dr. eksotične, anonimne živalinje.

Ali med tem se je bilo v dvorani nabralo toliko megle, da ni moglo občinstvo niti hoditi več. Zgodila se je namreč nesreča, da je „prva kranjska priv. tovarna za prešanje megle“ okoli polnoči napove-

ker ne vedo, da ovete pijeteta le tam, kjer se v očetovi hiši cepi v mlada arca spoštovanje do vseh avtoritet in hvaležnost do dobrotnikov. Klevetniki, ali ne veste, da činite satansko službo? Ali se nam je še čuditi, da otroci, izgubivši vso ljubezen do starišev, ker so jo ti, slabo poučeni od klerikalnih obrekovalcev, sami zamorili ob jednem z nesramnim, ker neosnovanim, za bavljanjem nad učitelji, sovražijo, preganjajo, trpinčijo svoje največje dobrotnike! Ta prikazen je največkrat prokleti sad, katerega rodi nepremišljeno na rodovitna tla vrženo slabo seme. Torej žetev lastne setve! Gospoda, laživenčane glave, studenec obrekovanja in škodoželjnosti, junaki denuncijantstva, povejte nam enkrat ime le jednega učitelja, ki uči ali vsaj zagovarja v šoli brezverstvo, da ga bomo devali tudi mi li beralci iz kože. Tak učitelj je zgrešil pravo pot, in kdor v resnici ljubi narod, se bo potrudil, da odstrani in zaceli rano na nje govem telesu. Mi liberalci se med prvimi udeležimo plemenitega dela. Toda ali naj mečemo kamenje na nedolžne glave? Pa saj se poznamo, zlahtna gospoda! Boli Vas, usmiljenja vredni preganjanci, da se drznete trditi učitelji, da imajo s svojimi možgani misliti. Čas beži! O nebeško lepi časi rajakega počutja, sladki trenotki brezmadežnega bleska duhovniških črevljev, kedar se vrnete zopet! Hlapci in vladodržne kuharice se ne razumejo zadosti na „biksanje“! Repristinacija, repristinacija! Veleumna gospoda okoli „Slovenca“, odgovorite mi samo na to vprašanje: Zametuje li krojač, ki bacne črevljarja, ki ga je prišel nadzorovat v njegovo delavnico, na cesto z opravičenimi besedami: „Le črevlje sodi naj kopitar“, zaradi tega tudi smolno obrt moža kopitnega? — Dalje! Ali ni vandalstvo, preganjati, sramotiti nedolžnih otrok liberalnih starišev, ko bi bili ti tudi živi hudiči, bodi kjerkoli, zlasti pa v šoli ali cerkvi! Mislim, da izobražencu ni treba posebnih doze rahločutja, da ne bo očital kakemu otroku resničnih — koliko manj pa še dozdevnih! — napak roditeljev. Kaj morejo oni za to, če so ti grešili! Lepo bi bilo, da bi začeli tudi drugi stanovi zlorabljati svojo službeno oblast v tako nizke namene, tako da bi na pr. zdravniki brevi manu ekspedirali umetnim načinom v boljšo deželo klerikalce brez razlike stanu in starosti ter spola, sodniki jih krivično obsodili, profesorji s slabim klasikovanjem morili otroke svojih političnih nasprotnikov ter dušili nadebudni naraščaj jedino opravičenih nebeških kandidatov! Cenjeni gospodje, lep recept ste iznašli. Čestitamo iskreno na duhovitem izumku! Brž patent nanj!

No pa saj se pri znani gonji proti učiteljem ne gre za drugo, kakor da si ta kozvani slovenski klerikalci pribore rekord v svojem elementu. Kakor vsak človek tako vedo tudi oni, da liberalni učitelji izpolnjujejo svoje verske in stanovske dolžnosti ravno tako vestno kakor klerikalni. Ali ker teže oni po samostojnosti in neodvisnosti, katere je treba pri njih plemenitem delu, ker so si svesti svoje važnosti v človeški družbi, ker nočejo polagati več tilnika pod farovško kladivo, ker se upirajo kakor vsak pameten človek, kateremu je drag blagor naroda in njegova vera, posvetni klerikalni

vlađi, zaradi tega so brezverci, zapeljivci in kvaritelji ljudstva, njih klerikalni kolege, dasi z vedne licemerji, pa vzorni katoliški mošja. Ker trde to nesmotni klerikalci, je gotovo resnično in pravično! Tableau!

Čisto napačno bi bilo o slovenskem prirostem ljudstvu govoriti, da je klerikalno ali liberalno. Sedaj še živi v taki duševni tmini, da ne razume ne jednega ne drugega pojma, kratko rečeno, slovenski kmet je v pretežni večini politično še popolnoma zelen! Ker je jako pobožen, je svojemu „dušnemu“ pastirju slepo vdan in mu veruje vsako bedarijo, n. pr. da tisti, ki voli klerikalca, voli Boga, drugi pa hudiča, da bodo liberalci hodili le tedaj s „pobožnim“ (recte: podevičnim!) veseljem v cerkev, ko bodo namesto oblečenih svetnic oble oblike golih devic (bab!) na altarih vzbujale in mikale njih mesno poželjivost.

V kako živih, vidnih bojah slikajo ti dušogledci pregrešne namene izgubljenih liberalcev. In kako zvesto poslušajo ti največjega obžalovanja in usmiljenja vredni pozemljaki take in jednake pripovedke in prorokovanja iz posvečenih ust. Če spi utrujen siromak tam pod korom s „čikom“ v ustih „nevzdravno spanje“, in sanja zarjavela devica, z nosom mahaje po klopi, o nadležni ljubeznivosti črnosuknjega vročerkvca, kadar začne govoriti duhovnovnik o „finih“ okusih liberalcev, takoj se zbudi verni ljud in stiska roko v trdo pest, katero bi najrajši dal hipoma čutiti tako razuzdanemu svetu. Če poreče pameten človek: takih čenč vendar ne bodete verjeli, planejo nanj ter so pripravljeni križati brezverca, ko bi se ne bali „krivičnega“ časnega plačila za preveliko skrb za večno življenje. Da še ljudstvo dandanes pripisuje duhovniku različne lastnosti višjih bitij, n. pr. da zna točo delati, odpravljati jo, copernice panati, da vidi v nebo itd., je znano dovelj. Da bi tako „razsvetljen“ človek izprevidel, da njegov „pravi prijatelj“ sistematično goji njegovo duševno temoto, da jo rabi v podel lasten dobiček in zgodnje kipljenje svojega boga, o tem še misliti ni. Takega človeka dobi duhovnik za vse, celo za krivo prisego, če mu le obljubi nebeško kraljestvo, s katerim so novodobni duhovniki proti ljudem omenjene kategorije zlasti za časa volitev posebno radodarni. In to je tisto ljudstvo, o katerega nekaljeni mravnosti in radi tega pravi politični razsodnosti je spuščal „Slovenec“ po volitvah navdušene panegirike v svet katero je ponos klerikalcev in zanesljiva zaslonba, katero se mora ohraniti v tej duševni zrelosti, da potem gotovo doseže veselo, breztrudno življenje okraj groba.

Čestitam Vam zopet, iskreno čestitam, plemeniti klerikalci, na Vašem blagem namenu in nadčloveškem prizadevanju! Se li da d biti tudi za tako človekoljubna prvenstva patent?! No, mi razumemo po polnoma, da gledate, da „duha svit“ ne sine v glavo teh nesrečnežev, kajti dobro veste, da Vas misleč človek, tudi vsaj ne koliko omikan kmet, spoštuje le tedaj, če vestno opravljate nalogo svojega poklica. Če Vam je na srcu izveličanje svojih ovc, ne pa začasno lastno življenje pohotnosti in brezskrbnosti.

Gospodje Slovenčevci, mi Vam pri-

voščimo Vaše veselje nad ogromno večino glasov pri volitvah. Radujte se, saj je nedolžno veselje nad razsodnostjo kmetiškega duha. Plemeniti rodoljubi! Toda tudi mi se veselimo. Prikazuje se že zora nastopajočega dne. S tam pa nočem reči, da so že vsi prosveteni, ki so glasovali za liberalce. Mnogo je storila tudi tukaj agitacija. Z mirno vestjo pa rečem, da jih za klerikalce iz prepričanja ni glasovalo 5%. Duhovnik, leteč od hiše do hiše, je popisal volilcem glasovnice ter jim s peklom in hudičem zagrozil, če jih ne bodo prinesli na volišče. In prišli so in oddali jih pod zopetno duhovniško kontrolo, za koga, še ponajveč vedli niso, prepričani, da je dobro storjeno, kar duhovnik naredi. O volji ljudstva se pri takih razmerah pri zdravi pameti govoriti ne more, le o volji duhovnikov ni poslušnosti nesrečnih analfabetov. Po pravični sodbi se skróijo klerikalne ogromne večine na jako skromne manjšine. Saj je vendar znano, da so duhovniki in njihovi agitatorji popisali 98% glasovnic. Če prashaš: oče, koga ste pa volili, odgovori se ti: tistega, tistega a — a — šustara Zakaj pa? „Ker so gospod kaplan tako rekli.“ Zakaj pa Jelenca niste? „Ker bi morala občina, ko bi bil ta izvoljen, učiteljem po 100 gl. več plačati, gosp. župniku bi pa ostalo le toliko, da bi še ovenega hruba in koruznih žgancev ne imeli dosti.“ Brezmejno zapravljiv in brezsrčen bi pač moral biti tisti, katerega bi ne spravili tako čutni nauki na pravo tir, ki se ne bi vklonili sveti volji svojega resnično za blagor svojih župljanov vnetega dušnega pastirja!

Označenim revežem duševno jednaki so premnogi meščani in tržani, zlasti mali obrtniki. Različna klerikalna društva, ki jih spravljajo v svoje zavetje liki koklja piščeta pod svoje peruti, uničijo še to, kar so se ljudje v šoli naučili, ter pitajo ne vedne ljudi, ki ne vzamejo svoje žive dni nobenega časopisa v roke, izvzemši kakega resnicoljubnega „Slovenca“ ali Tuzeljuba. večidel s samimi lažmi in zgodovinskimi falzifikati, premišljeno izpustivši kričeča dejstva, kako poguben je bil vselej klerikalizem za države in prosvetni razvitek. Ti, gospodje brunni pri „Slovenca“, samo ti so glasovali poleg par premetenih vzorih tih špekulantov, pri katerih naročajo klerikalci svoje telesne potrebščine, katerim torej klerikalstvo nese, za Vaše „narodne“ kandidate po mestih. Lahko ste ponosni na njih plemeniti motiv klerikalnosti in njihovo duševno težo. Le študirajte jih po imenikih, in prepričali se bodele o istini tosti moje trditve. Meščanje, ki so slišali kaj o svetu in njega teku in videli poleg svojega domačega kraja tudi kos tuje zemlje, so prepričani in zanesljivi pristaši narodne stranke. To je drugi steber trdne klerikalne stavbe. (Da je prih.)

V Ljubljani, 22 februarja.

K položaju.

Cesar je sprejel predsedstvo državne zbornice, ki mu je sporočilo lojalnost parlamenta. Cesar je na ogovor predsednika, grofa Vetterja dejal, da upa, da je trenutek, ko začne zbornica uspešno delati, bližje kot doslej, dasiravno se pripeti še marsikateri buren prizor. Dokaz, da je ta nada opravi-

čena, je cesarju skoraj složna izvolitev predsednika, od katerega upa, da bode opravil svoj teški posel premišljeno, ter da bo porabil vso svojo energijo v ta namen, da se spozna visoka vrednost parlamentarnega delovanja. Graški „Tagespost“ je označil sedanjí parlamentarni položaj neki odlični član desnice z besedami: „Zbornica je vneta, a nesposobna za delo.“ „Neues Wiener Tagblatt“ piše: Novoizvoljeni avstrijski parlament je v čudnem položaju. V svoji večini je zavzet za redno poslovanje in za pozitivno delo, in vendar se posreči prav majhnim skupinam, da voz docela ustavijo, ter da zbornico s škandali korenito kompromitirajo. „Reichswehr“ piše, da to stanje ne more ostati dolgo. V zadnji seji so delali nemir le nemški radikalci in češki radikalci. Mladočehi Kiofača in tovarišev ne podpirajo, na drugi strani pa tudi Wolf pri nemških strankah ne najde posebne podpore. Ali naj se da torej zbornica le Wolfu in Kiofaču terorizirati?! Stranke morajo končno najti sredstva in pota, da se takega terorizma otresó. Predsedstvo namerava začeti tudi s ponočnimi sejami.

Dogodki na Kitajskem.

Kitajska vlada in poslaniki so se končno pogodili glede kazni, ki zadenejo glavne provzročitelje vojne in različnih masakrov priseljenih tujcev. Iz Pekina poročajo londonski „Morning Post“, da so poslaniki dovolili, naj kitajski dvor in vlada izvršita tele kazni: Tuan, Lan in Tung fuhsiang naj se obsodijo k smrti, a naj se pomilosté na dosmrtno izgnanje, princa Chuanga je zadaviti, Yuhsiena pa obglaviti. Chaoshuchiao in Yingnien naj se zadavita sama. Chihšina in Hengchengyna pa je obglaviti v Pekinu. Če dvor ne bo delal novih težav, je s tem prva točka mirovnih pogajanj dognana. Grof Waldersee namerava očistiti pokrajino Čli boksarjev, zato se čete še ne vrnejo.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo, da je prišel Kitchener v De Aar, da je osebno vodil preganjanje in lovenje Deweta. Sedaj pa se je vrnil nakrat v Pretorijo. „Daily Mail“ sklepa iz tega, da je bilo preganjanje Deweta brezuspešno. Iz Kapstadta poročajo v London: Čete generala Knxa se pomikajo za kolonami, ki preganjajo Deweta. S tem hočejo preprečiti eventualni Dewetov poskus, vdreti nazaj preko reke Oranje. Polkovnik Plumer podi pred seboj še vedno oni del Dewetovih čet, ki so na zahodu. Iz Pretorije javljajo v London: Tri dni ni že nobenih Frenchovih poročil. French preganja kakor znano, Botho. Angleži mislijo, da je ušlo sicer nekaj manjših barskih oddelkov, a da je večji del Burcov, 4000 mož z otroci in ženami ter z mnogimi vozovi in topovi še pred fronto Frencha. Nadejati se je baje Angležem velikih uspehov kombiniranega operiranja na vshodu Transvaala. V Kapstadtu je krožila govorica, da sta Stejn in Dewet ujeta. Ali v Londonu ne vedo o tem ničesar. Bržčas si je vse izmislil kak senzacijo lubeč reporter. Zanimiva pa je vest, da se Nova Seelandija, Novi Južni Wales in kolonije Viktorija branijo nabirati prostovoljce za vojsko v Južni Afriki.

dala konkurz. Na borzi je nastala strahovita panika in papirji so padali s strelovito naglico. Vsled konkurenčnega podjetja, katero so etablirali na galeriji nekateri nedosežni pivci, katerim se je megilo z uprav električno hitrico, je izgubila tovarniška megla vse cene, in odjemniki so jo metali kar cele vreče v dvorano. V tem sila kritičnem času pa je nastopil Long-Tom dellé megle (sistem Bonačovsky) ter so začeli dajati meglostrelci cele salve. In hipoma se je razpršila konkurenčna megla, se je očistil vzduh in so se pomela tla. Tovarna pa je začela poslovati iznova, kar se je naznanilo vzradočenemu slav. občinstvu s primernimi reklamnimi plakati

Ljubljanski Lintvern in barjanski povodnji mož sta omedlevala od zadivljenja. To je napredek! Velikansko!

Toda to še vedno ni bilo vse. Tudi ostala družba je bila nezasiščeno zanimiva, krasna in elegantna.

Tu sta se košatili dve visokostasni, finesarski, zelenkastobeli, svileni Krinolini; pompozna Parižanka iz Napoleoneve dobe in imponujoč ženski črn Empirdomino z dolgimi, belokodrastimi

lasmi — sta bila prav francoski ljubezniva; v njiju družbo pa je sodila tudi rafiniranka madame Pompadour, krasna dama vznemirljivih telesnih čarov. Fini in poredni živahni sta bili dve Dunajčanki iz kongresne dobe, pikantnodražestni sta bili sestri Barrisson, obžalajoči v svojih prelepih črnih kostumih troje svojih na influenici obolelih sestic. Šestorica rudečebelih Mušnic je trosila med družbo strupene zabavljice, četvorica elegantnih Postiljonov v finih karakternih maskah in dvojica lepih rudečih — Rokokopismonoš pa je skrbela za poštni promet. Bila sta tu nadalje dva para vroče krvnih Špancev in Špank, troje izredno elegantnih Geish različnih fantastičnih pokrival, krasen Secesionističendomino, mnogoobčudovana vitka Vešča z električnim plamenom v zlatih laseh, imeniten, dragocen Večerni mrak, jako fina in nežna Šahova kraljica, resen modern Ženski doktor, preljubka Cvetličarica, dvoje vranjelasih in žarkookih Carmen in dvoje dražestnih Povodnjih vil, jako lep Cy-claom, ljubezniva Vratarica in sanjava Noč. In videl si ta: Ovčarico, Grkinjo boginjo Luno, Metulja, Hrva-

tico, Poljakinjo, Tirolko, Rokoko, Sokolko, Snežne kepe, Satanele, Aspazijo, različne bebéje, domine vseh barv, floro pa so krasno zastopali: Mak, Nagelj in Potonka. Bili so tu končno: Faust, Lytzovski lovec, tujcem prijazni princ Čing, zelena Žaba, zamorski harmonikar, Gorenjec, Anglež, huzar, harlekini, konfetarji, razpečevalci megle in različne fantastične maske.

Vsa ta bujnopestra množica je bila složna v največji „pervzdigavnosti“, razposajenosti in agresivno-epidemični skakavosti. Pri tretji četvorki pa je dospela veselost do kulminacije. Z galerije, iz megle nih lož, z godbenega odra, od vseh strani in platij so frčale, švigale in frlele preko plesalcev in plesalk neštevilne papirnate rakete, so grmele meglit-bombe in praske tale „meglene petarde“; zrak pa je polnila nevzdržna in/ brezkraina ploha coriandolija, konfetija. Bila se je splošna bitka na vseh koncih in krajih. Krasen, divoten, nepozaben prizor! Nepregledne vrste plesalk in plesalcev so bile uprav prepletane v ogromno pisano mrežo. Sto in sto raznobojnih pentelj in trakov se je ovijalo okoli

vseh tistih prožnih, nemirnih teles ter viselo nizdoli z lestencev kakor čarobni deževni curki.

Dà dà, na pus'ni torek je bila v Sokolovi dvorani veselost in zabavnost Slovencev v najkрасnejšem cvetu. Soglasna sodba vseh došlih mnogobrojnih višjih, stabskih častnikov, mestnih in deželnih odličnjakov, umetnikov slovenskega in nemškega gledališča ter vseh eltnih gostov od blizu in daleč je bila, da si je vložil vrli ljubljanski „Sokol“ s tem dnem nov krasen list v svojo zgodovino ter da zasluži aranžerji (gg. odborniki Terglav, Skale in Jagodio, dekoracijski slikar g. Verbič, g. dr. M. Zarnik in Vesel) neomejeno in največje priznanje.

„Kar je bilo — kar je — kar bo“, sta šepetala za odrom Lintverna povodnji mož, „vse je in mora ostati Slovincem in Slovenkam na čast. Malo jih je, a duha in požrtvovanja so polni kadarkoli treba — vzlic vaemu. Vivant, floreat, crescant que!“

In dvignila sta svoji čaši ter ju izpila do dna.

Kako sta hodila domov in ali je bil tudi njun „maček“ hud, o tem pa molče vsi viri. Nemo.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savi, 19. februvarja. Dasi je bilo veliko zanimanja za maskarado, vendar nismo mislili, da se strelskemu klubu tako dobro obnese ta pri sedanjih tukajšnjih razmerah vsekako riskirani poskus. Točno ob 8. uri jele so prihajati maske. Ob 10. uri našli smo jih 38. Bile pa to niso morda kake takozvane pustne šeme, ampak res elegantne maske, kakršnih je po deželi le redkokdaj in redkokdaj videti. Godba g. L. Habata, poznata kot neutrudljiva, morala je vsakemu kosu navreči, ker vse je hotelo le in le še plesati. Šele ko je g. Singer, ki je tudi sinoči bil toli prijazen prevzeti vodstvo četvork, dal godbi znamenje za četvorko, bilo je nekoliko presledka. Po prvi četvorki nastopil je tudi pevski klub, ki je izborno zapel tri pesmi.

Čul se je le jeden glas: Maskarada prekosila je plesni venček, le škoda, da je nocojsnja noč tako hitro minula — Maskarada je torej uspela sijajno, in to je, kar nekaternikom ne bo všeč, dasi strelski klub nima drugega namena, nego prirediti pozimi strelske večere, nikakor pa ne delati domačim društvom kakih ovir. Ker letos nobeno narodnih društev ni priredilo veselice, priredil je strelski klub dve veselici, za koji so mu vsi udeleženci gotovo prav hvaležni. — Trn v peti je pa strelski klub posebno nekemu železničnemu uradniku.

Gospa Müllerjeva naročila je v Ljubljani za strelski klub kostume. Ker jih dotična tvrdka ni mogla odposlati s popoldanskim poštним vlakom, pripeljal jih je zvečer sprevodnik lokalnega vlaka. — Kakor orel na jagnje padel je omenjeni gosp. uradnik po zavrtku ter ga konfisciral, in ga šele po dolgi borbi izročil adresatini.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februvarja.

— **Osebnosti.** Računski svetnik v Celovcu, g. Jakob Hren, je imenovan računskim nadsvetnikom.

— „Rodoljub“ je bil danes konfisciran. Državno pravdnštvo je zaplenilo ves ironično pisani uvodni članek, v katerem so bili zbrani tisti novi verski nauki, ki jih v boju zoper napredno stranko razširjajo klerikalni listi. V tem članku se za smejujejo nauki „Slovenca“ in „Domo-ljuba“ glede liberalne kritike duhovnikov. Nadalje je bil tudi konfisciran kratek odstavek iz „Nedeljskih premišljanj“. Kdor prečita to zaplenjeno številko „Rodoljuba“ in jo primerja n. pr. s tisto številko „Slovenca“, v kateri se je v članku p. „mučeniku“ Ferjančiču na nezasiščen način skuvalo zoper justico, tisti bo dobro spoznal, kakšen veter sedaj na Kranjskem piha. „Rodoljub“ izide seveda v drugi izdaji.

— **Strašno nevarnost za Ljubljano** je iztaknil „Slovenec“ v našem poročilu o Sokolovi maskaradi, češ, ker poročamo o maskaradi, utegne vlada reči, da se Ljubljano prav za prav dobro godi, in ne bo odpisala potresnega posojila. Če ga ne bo odpisala, bodo tega krivdi dr. Šusteršič s svojim popolnoma ponesrečenim predlogom in pa Ljubljano, ker so tako velikodušni, da ne zahtevajo tistih tisočakov, ki so bili po potresu nabrani po cerkvah za prebivalstvo, ki pa so izginili v škofiji. Vlada res lahko reče: Če so Ljubljano škofiji darovali zanje nabranih šestdeset tisoč kron, potem se jim mora prav dobro goditi in jim ni treba ničesar odpisati. Koliko prizadetim Ljubljano, ki zdaj ne morejo mirno spati, ker jih tare skrb, kako bodo plačali državno posojilo, bi bilo pomagano iz vseh stisk, če bi se od škofije dobil omenjeni denar. Torej ven s tem denarjem, ki je bil nabran za Ljubljano, o katerem pa škofijstvo še povedati neče, kako ga je porabilo. Liberalci so potrebni podpore. Na maskaradi smo videli mnogo odličnih klerikalcev z njih rodbinami. Dražestne gospodične iz klerikalnih rodbin so se je vdeležile v dragocenih maskah. Klerikalcem se torej ne godi slabo. To dokazujejo tudi „Slovenčeva“ poročila o „sijajnih veselicih“ v „Meščanskem klubu“, dočim se liberalcem tako slabo godi, da je na zadnji čitalnični veselici plesalo samo 36 parov. Samo 36 parov! To pač dokazuje, da liberalci niso v dobrih razmerah in potrebni, da se jim odpišejo potresna posojila. Klerikalci tiče tako

v denarju, da so si klerikalne dame z radostjo naročile svilena krila, na kakršna pač niso vajene, ko sta prišli gospodični hčerki tistega klerikalnega prvaka, ki v svoji stranki veliko ulogo igra, kadar mu tu dovoli dr. Šusteršič, in jih rotile, naj pridejo na vsak način v svileni obleki, da ples v „Meščanskem klubu“ ne bo tako „šofel“ kakor po navadi. In res so prišle dame v svilenih oblekah in se okrasile s škofinovimi šopki, v tem ko tiče liberalci v dolgih. Zatorej prosimo vlado, naj uvaža pri rešitvi prošnji zastran potresnih posojil, da so liberalci podpore potrebni, klerikalci pa ne, in prosimo jo tudi, naj že poskrbi, da se razdeli tistih 60.000 K, ki jih je prejelo škofijstvo, pa jih ne da iz rok.

— **Šusteršič — zblaznel.** „Slovenec“ je včeraj priobčil brzojavko z Dunaja, v kateri je rečeno, da je dr. Šusteršič zaradi razsodbe o. kr. sodnije v Kamniku, s katero je bil župan Svetlin oproščen, vložil brzojavno disciplinarno pri tožbo na deželno nadsodnjo in Gradcu proti g. adjunktu Vidcu. Ko smo to brzojavko prečitali, se nam je pri srcu prav mlo storilo, kajti ta brzojavka priča, da je dr. Šusteršič zblaznel. Samo blazen človek zamore radi kake razsodbe o. kr. sodnije zahtevati disciplinarno postopanje zoper sodnika. Normalen človek, tudi če ni jurist, tega ne bo storil. Razsodba o. kr. sodnije je sicer za dr. Šusteršiča strašen udarec in bo iz nje spoznalo o. kr. poljedelsko ministrstvo, s kakimi sredstvi je dr. Šusteršičeva „Gosp. zveza“ vodila boj zoper kmetijsko družbo, dasi je dr. Brejc v Kamniku dejal, da si mora dr. Šusteršič pogostokrat krogljo v glavo, če gosp. Svetlin ne bo obsojen, vendar nismo verjeli, da bo razsodba tako žalostno vplivala na duševno stanje dr. Šusteršiča, da bo radi razsodbe zahteval disciplinarne sodnika, prav kakor bi imel sodnik dolžnost, da ugodí vsaki tožbi dr. Šusteršiča, in da obsodi vsacega, kogar se bo Šusteršiču zljubilo priritati pred sodišče, tudi če doprinese dokaz resnice. Stvar se bo seveda končala z novo blamažo dr. Šusteršiča. Zakaj je razsodba kamniške sodnije tako strašno vplivala na dr. Šusteršiča, to spoznajo čitatelji, kadar bomo v položaju jim podati končno in natančno poročilo o tem, kar se je pred sodnijo dokazalo glede žindre in Šusteršičevega boja zoper kmetijsko družbo.

— **Končnik, Proft in dr. Šusteršič.** „Slovenec“ je, hoteč oprati dr. Šusteršiča v zadevi imenovanja gg. Končnika in Profta, navedel nekaj jako zanimivih detajlov. Kdor je morda poprej še dvomil, če je naš dopis utemeljen, tega so minili vsi dvomi, ko je iz „Slovenca“ izvedel, da se ta zadeva na Štajerskem splošno razpravlja, in da je o njej govoril tudi dr. Dečko na zaupnem shodu v Mariboru. Dr. Dečko je tako lojalen in previden mož ter tako vnet za slogo mej štajerskimi Slovenci, da ve vsakdo, koliko je bila ura, kadar čuje, da je ta isti dr. Dečko to zadevo na mariborskem shodu spravil na razgovor. Ker smo to rablo konstatirali, zadržala sta se Lampe in Štefe prav pobalinsko na nas, hoteč s tem vpitjem preslepiti javno mnenje. Tako delajo ti klerikalci vedno, če se jim dokaže kako lopovstvo.

— **Izza polpreteklih časov.** Piše se nam: Ad vocom: Ujundno vprašanje v številki 40 „Slovenskega Naroda“ od 18. t. m. V svoji otročji dobi sem bil kaci 6—7 let ministrant v špitalski cerkvi sv. Križa. Te daj je tamkaj cerkvenikoval neki Ant. Mergolč, sila pobožen mož. Poleg cerkvenikovanja mu je bil poverjen tudi posel, da je oskrboval razsvetljevanje bolnišničnih koridorov in luč pred znamenjem sv. Trojice pred bolnišnico. Na sprednji strani razsodnega postamenta tega znamenja se je nahajala pločevinasta, rumeno broncirana svetilka s stekleno rdečim osrednjem, v po-dobi menštrance. Ko sva nekoč z Mergolčtom vžigala to luč, ga vprašam, je li to znamenje „naše“? Kaj še, mi zavrne on; mi le oskrbuje razsvetljavo, za katere vedno luč je gospa Jalenova založila denar. Iz tega sklepam, da je moral red usmiljen ali prevzeti votirano vsoto iz Jalenovkine zapuščine, ali vsaj dobival obresti v svrhu, da oskrbuje „večno luč“ pri sv. Trojici. Od kar pa se je red preselil, je enostavno — pozabil na svojo zavezo. Kje je zdaj dotična

glavnica, oziroma, kdo dobiva sedaj njene obresti? — Da so se na nekdanji Jelenovkini posesti, ki je mejila na samostan, oziroma staro bolnico, izkopala človeška ogrodja, se lahko tolmači tako, da je okrog cerkve sv. Križa bilo morda nekdanj grobje. Nasproti rizičnim (zakristijskim) vratom, se daj tudi podrt cerkve, je bil uhoj v podzemlje zdaj tudi porušenega samostana, od-nosno stare bolnice, kamor sva s cerkven-cem Mergolčtom nosila krstno vodo in dre-vesno volno, rabljeno pri krstih. In v teh podzemskih prostorih je bilo videti mnogo, mnogo starih človeških kostij. Tu je morala torej biti grobnica samostanska. Mogoče so pa bile te kosti izkopane v cerkvenem obližju, ter shranjene le-tu. Čital sem pa tudi v neki razpravi, če se ne motim, v „Izvestjih muzejskega društva“, da so v 16. veku naši luteranci svoje mrljice pokopavali tam nekje na Danajski cesti, v obližju sedanje sohe sv. Trojice. In tako so morda ona ogrodja iz omenjene dobe — luterških ljudij.

— **Meščanska godba.** V areni „Narodnega doma“ se je vršilo včeraj ustanovno zborovanje društva za vzdrževanje meščanske godbe. Navzočnike je pozdravil odborov načelnik gosp. L. Stricelj, ki se je tudi zahvalil tako občinskemu svetu kakor vsem podpornim ndom za dosedanje podpiranje godbe. G. J. Barle je potem na kratko pojasnil zgodovino meščanske godbe, ome-nivši, da je ista od 1. oktobra sodelovala pri 25 koncertih, 2 serenadah in 40 plesnih veselicah, ter d. kazal potrebo, da se vzdrževanje godbe poveri posebnemu društvu. Shod se je soglasno izrekel za ustanovitev takega društva, odobril predložena pravila in določil letni prispevek rednih članov na 12 kron. Zajedno je bil sprejet predlog g. dr. Kušarja, da naj godba posebno slo-vansko glasbo goji. Društvena pravila se predlože sedaj vladi, in kadar jih ta odobri, se skliče občni zbor. Zborovanju je sledila prosta zabava, pri kateri je godba prav marljivo svirala.

— **Himen.** V Vratislavi se je poročila danes gđc. operna pevka Fanika Verhunc z gospodom opernim tenoristom Adalbertom Holzapfelom. Čestitamo!

— **Gospod Karol Jeraj,** bivši učitelj „Glasbene Matice“ imenovan je od 1. marca t. l. definitivnim članom o. kr. dvorne opere na Dunaju. Gospod Jeraj je znan ljubljanskemu občinstvu po svojih nastopih pri koncertih „Glasbene Matice“ kot izbo-ren umetnik violonist. Sodeloval je tudi pri raznih koncertih slovenskih akademikov v „Sloveniji“ na Dunaju in drugih društev. Čestitamo!

— **„Glasbena Matica“.** Jutri, v soboto zvečer ob 8 uri skušnja moškega zbora za koncert „Glasbene Matice“. Vsi gospodje pevci naj se točno udeležijo!

— **Žensko pomožno društvo Rudečega križa v Ljubljani** ima 27. t. m. ob 11. uri dop. v st. novanju predsednice gospe C. Schiffer na Turjaškem trgu št. 5 svoj redni občni zbor.

— **Potres.** Iz Gor. Ponikve pri Trebnjem se nam poroča, da je bil tamkaj dne 20. t. m. ob 4 uri 20 m. močan potresni sunek, kojega je spremljalo podzemsko bob-nenje. Smer mu je bila od severa proti jugu.

— **Konj splasil se je včeraj popoldne** na Žabjeku Žužkovemu hlapcu Jakobu Jorkarju. Konj je dirjal naravnost domu v hlev.

— **Okradena je bila delavka v Bambergovi knjigovoznici Z. V.** Vzeta je bila iz žepa denarnica s 5 kronami.

— **Brzojavni in telefonski promet meseca januarja 1901.** Na o. kr. brzo-javnih postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca januarja 1901, in sicer na Primorskem oddanih 48.614, došlih 53.756, tranzitujočih 143.432, skupaj 245.802 brzojavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 32.778, došlih 35.603, tranzitujočih 130.762, skupaj 199.143 brzo-javk; na Kranjskem oddanih 7.189, došlih 9.178, tranzitujočih 14.704, skupaj 31.071 brzojavk. V interurbannem tele-fonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1924, v Opatiji 344, v Pulju 167 in v Ljubljani 217 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 300.000krat, v Pulju 6434krat, v Gorici 7223krat, v Opatiji 2437krat in v Ljubljani 21.300krat.

— **Današnji številki priložen je p. n. naročnikom prospekt na naročbo knjige: „Zemljepis Hrvatske“.**

* **Francoški pisatelj Armand Silvestre** je te dni 63 let star umrl. L. 1866. je izdal zbirko pesni, katerim je napisala George Sanduod. Poslej je izdal skoraj vsako leto nov zvezek pesni. Pisal je tudi duhovito in elegantnopolkatne novelete, ka-tere so pa moralisti nazivali seveda por-nografične. Silvestre pa ni estetskega čuta žalil nikdar, nego bil vedno umetnik. Tudi gledališke ocene in drame je pisal z uspehom.

* **Tatvine na italijanskih poštah.** Znano je, da so tatvine na italijanskih vlakih nekaj navadnega. Sedaj pa je raz-kril bivši finančni minister Luzzatti, da ni na poštah nič boljše. Ta je v listu „Sole“ objavil odprto pismo proti poštnemu mini-stru. Največ tatvin pretrpe švicarski trgovci. Luzzatti je navedel več zgledov. Tatvine se izvršujejo sila rafinirano in menda z vednostjo višjih poštних uradnikov.

Književnost.

— **Ruski Prešeren.** Stoletnico našega velikega Prešerna so med vsemi slovan-skimi narodi najlepše praznovali bratje Rusi. Izšel je namreč ob tej priliki popolni ruski prevod Prešernovih pesnj slovenskih in nemških. Prevod Koršev je lep in se povsod tesno drži izvirnika. Priporočamo vsem ruščine veščim Slovencem, da si ga nabavijo in slast Prešernovih pesnj oku-šajo v sorodnem blagglasnem jeziku. Cena jako lični in priročni knjigi (8°. Str. 244 + XCIX) broš. 4 K 50 h, po pošti 4 K 70 h. Dobiva se v knjigarni Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. februvarja. V današnji seji poslanske zbornice so češki poslanci zopet vprizorili vihar zaradi pre-zidentove odredbe glede nenemških in-terpelacij. Prezident Vetter je dal namreč danes prečitati nemške prevode treh čeških interpelacij. Brzodad ga je radi tega ostro prijel, očitajoč mu, da nadaljuje svoje nasilstvo, in vprašaje ga, kaj se zgodi z drugimi češkimi in-terpelacijami. Fořt je vprašal, kje je ga-rancija, da je češki izvirnik pravilno prestavljen na nemški jezik. Prezident Vetter je rekel, da prevoda ostalih interpelacij še ni bilo možno izvršiti, (Velik vihar) in da prevaja interpelacije urad za prevajanje državnega zakonika. (Velik vihar. Klici: „Kaj nas briga ta urad Ta lahko falsificira.“) Kramaf je Vetterju očital, da so vsa njegova dejanja sama kršenja zakona. Zakon določa, da se morajo interpelacije takoj prečitati, prezident pa prezira ta zakon. Končno je Kramaf vprašal prezi-denta, kdo mu je dal pravico, da pusti interpelacije prevajati v uradu za prevajanje državnega zakonika. Vetter je v očitvidni zadregi rekel, da odgovori na to vprašanje jutri. (Vi-harna veselost. Porogljivi klici: Bravo! klici: Takoj odgovorite!) Šele po dalj-šem presledku je nastal mir, na kar je Biankini začel utemeljevati nuj-nost svojega predloga glede odprave vinske klavzule. Ob vihnem pritnje-vanju Slovanov je začel govoriti v hrvatskem jeziku, rekši, da bo delal prezidentu odločno opozicijo, dokler ne prekliče odredbe glede sprejemanja ne-nemških interpelacij. Zbornica je nuj-nost Biankinjevega predloga odklonila. Besedo je potem dobil Kaftan, ki je utemeljeval svoj nujni predlog glede zgradbe kanalov. Vnela se je velika debata, v kateri je Kaiser predlagal, naj se vsi nujni predlogi odkažejo od-sekom, da se tako spravijo s pota. Seja traja še.

Dunaj 22. februvarja. Prihodnja seja poslanske zbornice bo bržčas v torek.

Dunaj 22. februvarja. Razne slo-vanske stranke delajo na to, naj pri-dejo čim prej vse nagodbe tikajoče se predloge na dnevni red.

Dunaj 22. februvarja. Češki klub je danes sklenil, da prepusti svoje tri mandate v odseku za vinsko klavzulo hrvatsko-slovenskemu klubu, imenoma poslancem Robiču, Borčiču in Vu-koviču.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna čistila
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici s rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpoložljiva se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-8)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Reačjeva cesta št. 1, sraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 206-3 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.
Februar
Čas opa-
zovanja
Stanje
baro-
metra
v mm.
Tempe-
ratura
v °C
Vetrovi
Nebo
v 4 uah
v 10 uah
21 9. svečer 739.3 - 8.2 al. jvzhod jasno
22 7. jutraj 741.4 - 15.3 al. svzhod megla
2. popol. 741.0 - 3.6 al. jvzh. jasno
Srednja včerašnja temperatura -8.8°, nor-
male: 0.4°.

Dunajska borza
dne 22. februarja 1900.
Skupni državni dolg v notah 98.40
Skupni državni dolg v srebru 98.30
Avstrijska zlata renta 117.85
Avstrijska krona rent 4% 98.-
Ogrska zlata rent 4% 117.85
Ogrska krona rent 4% 98.50
Avstro-ogrski bančni delnice 1671.-
Kreditne delnice 672.50
London vista 240.2 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark 117.40
20 mark 23.48
20 frankov 19.08
Italijanski bankovci 90.35
C. kr. cekini 11.32

Prodajalka (389-2)
izurjena v trgovini z mešanim blagom,
zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in
pisavi, želi vstopiti v trgovino kje na de-
želi. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati
upravnistvu „Slov. Nar.“ pod M. L. št. 106.

Naznanilo in priporočilo.
Slavnemu p. n. občinstvu, posebno cenjenim podjetnikom, stavbenikom in čestiti
duhovščini uljudno naznanjam, da sem **kupnim putem prevzel znano**
ključarsko obrt
gospoda J. Spreitzer-ja v Ljubljani.
Priporočam se za vsakovrstna v to stroko spadajoča dela, bodisi stavbinska ali umet-
niška, ter zagotavljam, da bodem ista izvršil točno in najsolidneje po primerno nizki ceni.
Mnogoletne izkušnje v tej obrti, katere sem imel kot večletni poslovodja trdke
gospoda Zabrkarja, vzposobljajo me, da bodem kos vsakemu delu te stroke, in z lahko
vestjo dajem zagotovilo, da bodem vsakomur najboljše postregel.
Priporočujoč se za mnogobrojna naročila, beležim z veselo spoštovanjem
Josip Welbl
Slomškove ulice št. 4 v Ljubljani.
(413-1)

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Brata Eberl leto 1842.
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.
Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga
vsakovrstnih čopišev za pleskarje, si-
karje in sidarje, številnega mazila za
hrastove podo, karbolinjeja itd.
Posebno priporočava al. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi al. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana realno in fino po najnižjih cenah.

6000 klg. (408-2)
srednjelepega sena
se cenó prodá.
Naslov v Gradiščah št. 7, I. nadstr.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc; čez Am-
stetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Ino-
most; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob
4. uri 6 m popoludne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
Budejovice, Plzen Marijine vane, Heb, Franzove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7.
uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-
Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoludne osonni
vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob
6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje.
— Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob
3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Am-
stetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m jutraj
osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m zjutraj
osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
gencja, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4.
uri 38 m popoludne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz No-
vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj
osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2.
uri 32 m popoludne osonni vlak iz Straža-Toplice,
Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer
osonni vlak iz Straža-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
— Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani
vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popo-
ludne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano
drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m
zvečer, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m
jutraj.

TRIGLAV
Hajd' na beli vrh planine,
Kjer solnce žarek sneg topil
Tu gor' mi vsaka bol premine,
Vesolja srce prekipi,
In vriskam, da od skal odmeva:
„Pozdravljena, prelepa zemlja!
Pozdravljen, krog sneženih glav!
Napijam Vam, kar najbolj pravo
Za grlo, tek in za prebavo
Očeta Klauerja „Triglav“!“
(12-43)

Varuj svoje čeno!
Za vsako rodbino najdražjeje
knjige v otroških zvezdah s čas-
tice s shvalnimi pismi pošilja
diskretno na 50 viz. v avstr.
markah (odprto 30 viz.)
gospa A. Kaupa,
Berlin S. W. 520 Lin-
denstrasse 64.
(300-6)

Občni zbor.
Posojilnica v Črnomlju
registr. zadruga z neomejeno zavezo
imela bode svoj
redni občni zbor
dne 10. marca 1901
ob 3. uri popoldne
v posojilnični sobi.

Dnevni red:
1.) Poročilo ravnatelja.
2.) Predloži se račun za l. 1900, določi se
odboru remuneracija in razdeli se čisti
dobiček.
3.) Nasveti.
K obilni udeležbi uljudno vabi
načelnstvo.
(419)

Dr. Fran Karfík
c. kr. rudniški zdravnik v Idriji (395-2)
je začel dne 20. svečana zopet ordinovati.
(Za zobe ordinuje od 10.—12. dopoludne in od 3.—4. popoldne.)

Ustrezajoč splošni želji, prodajamo odslej razun paste-
riziranega piva v steklenicah tudi
nepasterizirano pivo v steklenicah
v zabojih po 25 steklenic po primernih cenah.
Zaloga piva bratov Reininghaus Ljubljana (Šiška).
Telefon št. 65.
(345-2)

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek
za gospode in
dečke, 8
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih
havelokov itd.
Obleke po meri se po
najnovejših usorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Trgovski pomočnik
prva moč, se takoj vsprejme pri trvdki
And. Suppanz, Pristova. (401-2)
Prodajalka
dobro izurjena za trgovino mešanega blaga,
se takoj vsprejme. (402-2)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Trgovsko in obrtno društvo
priredi
v nedeljo, dne 24. februarja
ob 10. uri dopoludne
v dvorani „Mestnega doma“
javen shod
na katerem se bode razpravljalo in sklepalo.
o drž. potresnem posojilu.
Hišni posestniki, trgovci in obrtniki
se vabijo, naj se mnogostevilno ude-
ležijo tega shoda.
V Ljubljani, dne 19. februarja 1901.
Za trgovsko in obrtno društvo:
Fr. Terdina.
(400-2)

Prym trpežna peresa
iz najboljšega jekla, obdržé do 6kratno
toliko črnila kot navadna peresa, dasi v ceni
niso dražja.
Prym-pero ima tudi to doleže
lastnost, da ne dela madežev, ako se pregloboko
v črnilo pomoči. (418-1)
Izdaja je v treh vrstah:
Znamka 21.639 E F za tanko pisavo,
" " F malo debelejši pisavo,
" " M navadno debelo pisavo.
1 škatlja = 144 peres K 2.40, pošta 10 h.
Edino zastopstvo za Kranjsko:
Ivan Bonač
nasproti c. kr. glavne pošte v Ljubljani.
Istotam dobé se vsak teden najnovejše izdaje
umetne razglednice.

Fr. P. Zajec
urur, trgovina z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
svetlarskih žepnih in stenskih ur.
Nikelasta remontoar ura od gl. 1.00.
Srebrna cilind. remontoar ura 4.—.
Trgovina vseh optičnih predmetov:
očal, barometrov, termometrov, daljnogledov.
Popravila se izvršujejo natančno in z jamstvom.

Ruske, angleške in avstrijske
galoše
iz prvih tovarn.
Najnovejše v
kožuhovini
priporoča 8
J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg.